

Koululaisuinnin tukiopetuksen kehittäminen 3.–4. -luokkalai-
sille Ylöjärven liikuntapalveluilla

Pekkola Eerikki

Opinnäytetyö
Liikunnan ja vapaa-ajan koulutus
Liikunnanohjaaja

2023

Liikunta ja vapaa-aika
Liikunnanohjaaja (AMK)

Tekijä	Eerikki Pekkola	Vuosi	2023
Ohjaaja(t)	Teemu Niemelä		
Toimeksiantaja	Ylöjärven liikuntapalvelut		
Työn nimi	Koululaisuinnin tukiopetuksen kehittäminen 3.–4. luokkalaisille Ylöjärven liikuntapalveluilla		
Sivu- ja liitesivumäärä	33 + 0		

Uimataitoa pidetään Suomessa kansalaistaitona runsaiden vesistöjen takia. Hyvä uima- ja vesiturvallisuus taito parantaa myös kansanterveyden tilaa ja luo uusia harrastusmahdollisuuksia.

Tässä opinnäytetyössä testattiin koululaisuinnin tukiopetusta käytännössä Ylöjärven uimahallilla. Kehittämistyön pohjalta on tarkoitus luoda Ylöjärven uimahallille toimiva tukiopetusjärjestelmä, jota tarjottaisiin ylöjärveläisille alakouluille. Tukiopetus on oppilaille, jolla uiminen tuottaa haasteita tai he ovat jääneet luokka-kohtaisista tavoitteista jälkeen. Tukiopetus toteutettiin Ylöjärven uimahallissa kokeilujaksona, johon osallistuu kaksi luokkaa astetta yhdestä koulusta.

Uinnintukiopetukseen valikoitiin oppilaat heidän oman uimataitonsa perusteella koulu-uintikerroilta. Uimataitoa peilattiin luokkakohdaisiin tavoitteisiin. Tukiopetus järjestettiin syyslukukauden lopulla, luokkinen ominen koululaisuinnin jälkeen. Tukiopetustunteja oli aloitusjaksossa yhteensä kolme kertaa. Oppilaille järjestettiin vielä kevätlukukaudella kertausjakso. Tämä järjestettiin vain yhden kerran. Kertausjakson jälkeen tukiopetukseen osallistuneille lähetettiin kyselylomake, jossa kysyttiin tuntemuksia koululaisuinnista ja tukiopetuksesta.

Tukiopetukselle on tarvetta, sillä koululaisuinti on yksi liikunta-aineen arvioitavista osa-alueista, eikä tähän ole kouluilla tarjota lisäopetusta muiden aineiden tapaan. Tukiopetuksesta olisi myös selvästi hyötyä lapsille, sillä uimataito kehittyi lisäopetusjakson aikana sekä he itse kokivat myös uimataitonsa kehittyneen.

Tästä kehitystyöstä on hyötyä Ylöjärven liikuntapalveluille luodessaan pysyvää ja vakituista koululaisuinnin tukiopetusta Ylöjärveläisille alakouluille. Tukiopetusmallia voivat hyödyntää myös muut kunnat, sillä hyvin harvassa kunnassa oppilaille järjestetään tukiopetusta koululaisuinnin saralla.

Avainsanat

uimataito, koululaisuinti, tukiopetus ja vesiturvallisuus

Sports and Leisure Management
Bachelor of Sports Studies

Author	Eerikki Pekkola	Year	2023
Supervisor	Teemu Niemelä		
Commissioned by	Ylöjärvi sports services		
Subject of thesis	Development of support teaching for school swimming 3.–4. for a class at Ylöjärvi sports services		
Number of pages	33 + 0		

Swimming is considered a civic skill in Finland because of the large bodies of water. Good swimming and water safety skills also improve public health and create new hobby opportunities.

In this thesis, support teaching for school swimming was tested in practice at the Ylöjärvi swimming pool. Based on the development work, the intention is to create a support teaching system that works for the Ylöjärvi swimming pool, which would be offered to the elementary schools in Ylöjärvi. Support teaching is for students who find swimming challenging or who have fallen behind in class-specific goals. The remedial education was implemented in the Ylöjärvi swimming pool as a trial period, which involves two classes of degrees from one school.

Pupils were selected for swimming support lessons based on their own swimming skills from school swimming lessons. Swimming skills were reflected in class-specific goals. Remedial teaching was organized at the end of the fall semester, after the class's own school swimming. There was a total of three remedial teaching lessons in the initial period. During the spring semester, a refresher session was organized for the students. This was organized only once. After the refresher session, a questionnaire was sent to those who participated in remedial education, asking about their experiences of swimming at school and remedial education.

There is a need for remedial teaching because school swimming is one of the part area to be evaluated in the physical education subject, and schools do not have to offer additional teaching for this, as in other subjects. Remedial teaching could benefit the children, as their swimming skills developed during the additional teaching period and they themselves also felt that their swimming skills had improved.

This development work will benefit Ylöjärvi's sports services in creating permanent and fixed school swimming support teaching for Ylöjärvi elementary schools. Other municipalities can also make use of the support education idea, because very few municipalities provide support teaching for students in the field of school swimming.

Key words swimming skills, school swimming, support teaching and water safety

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus	5
2	UIMATAIDON MÄÄRITELMÄ, TILANNE JA MERKITYS SUOMESSA	7
2.1	Uimataidon määritelmä	8
2.2	Uimataidon tilanne	9
2.3	Uimataidon merkitys	11
3	ALA- JA YLÄASTEEN LIIKUNNANOPETUS	12
3.1	Liikunta-aineen opetuksen tavoitteet yleisesti	12
3.2	Opetussuunnitelman tavoitteet koululaisuinnissa eri vuosiluokilla	13
3.3	Yleinen tukiopetus	15
4	KOULULAISUINTI YLÖJÄRVELLÄ	16
4.1	Uinnin opetuksen muut tahot	17
4.2	Koululaisuinnin tukiopetuksen tarve Ylöjärvellä	17
5	KOULULAISUINNIN TUKIOPETUKSEN TOTEUTUS MUUALLA	18
5.1	Koululaisuinnin tukiopetus Oulussa	19
6	KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUSTAPA	20
6.1	Opinnäytetyön tavoitteet ja kehittämistyön tarkoitus	21
6.2	Tutkimusongelmat	21
7	TUKIOPETUS JAKSON TOTEUTUS	22
7.1	Tukiopetusta tarvitsevien lasten havainnointi	22
7.2	Koululaisuinnin tukiopetuksesta tiedottaminen ja osallistuminen	23
7.3	Tukiopetuksen toteuttaminen käytännössä	23
7.4	Uimataidon kehittyminen tukiopetuksessa	25
8	KOULULAISUINNIN TUKIOPETUKSEN POHDINTA	27
8.1	Koululaisuinnin tukiopetuksen kokeilujakson onnistuminen	27
8.2	Haasteet tukiopetuksen järjestämisessä Ylöjärvellä	30
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	32
10	LÄHDELUETTELO	34

1 JOHDANTO

Uimataito on meille kaikille tärkeä taito osata, asuimme sitten missä päin maailmaa tahansa. Kaikkialta maailmasta löytyy vettä, jossa uida, harrastaa tai kuntoilla. Veden varaan joutuminen ei aina ole pelkästään itsestä riippuvaa, sillä erilaiset onnettomuudet voivat johtaa siihen. Tästä syystä uimataitoa voi pitää myös halpana henkivakuutuksena ja meillä suomessa kansalaistaitona. Uimataito opitaan yleensä jo lapsena ja se vahvistuu vuosien varrella. Uimataito lisää mahdollisuuksia harrastaa lapsena, nuorena ja aikuisena sekä luo mahdollisuuksia pitää terveydestä huolta eri liikkumismuotoina, joskus myös kuntoutus menetelmänä.

Suomessa koululaisuinti on yksi liikunta-aineen lajeista, joka on myös pakollinen ja arvioitava osa (ePerusteet. 2014). Selvitin satunnaisesti soittamalla uimahalleihin ja liikuntapalveluiden palvelun tarjontaa selaamalla, että harva liikuntapalvelu tarjoaa koululaisuinnin tukiopetusta. Heikko uimataito vaikeuttaa seuraavien luokka-asteen tavoitteiden saavuttamista, kun jo edelliset tavoitteet on jäänyt saavuttamatta. Aikuisiällä uimataidon opettelu on vaikeampaa tai sen opetteluun on isompi kynnyks ja opetuksen tarjontaa on vähemmän. Siksi koululaisuinnintukiopetukselle olisi tarvetta, jotta voimme taata kaikille uimataidon vahvistumisen.

1.1 Opinnäytetyön tausta ja tarkoitus

Opinnäytetyön taustana on koululaisuinnin tukiopetuksen puuttuminen Ylöjärvellä, sillä kouluilla ja liikuntapalveluilla ei ole tarjota oppilaille maksutonta tukiopetusta, mikäli oppilas on jäänyt pahasti jälkeen liikunta-aineesta. Koululaisuinnista annetaan kuitenkin arvosana todistukseen. Mikäli oppilaalla on heikko uimataito, jäisi oppilaan uimataidon harjoittelu kokonaan omaehtoiseksi ja omatoimiseksi vaikka Suomen laissa on kirjoitettu, että tukiopetusta tulisi saada kouluaineisiin tarvittaessa.

Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus tehdä kehitystyönä Ylöjärven liikuntapalveluille kokeilujakso koululaisuinnin tukiopetuksesta ja tehdä sen perusteella toimivat johtopäätökset tukiopetuksen vakinaistamisesta Ylöjärvellä. Tukiopetus toteutettaisiin Ylöjärven uimahallissa, jossa tukiopetuksen sisällön sekä ohjauksen toteuttaisi uinnin opettajat.

Ilmainen koululaisuinnin tukiopetus on Suomessa harvinaista, niin kuin aikaisemmin havainnoin. Maksullista uimaopetusta sen sijaan löytyy kunnalliselta ja julkiselta puolelta runsaasti. Tarkoituksena on siis tukea heikompien oppilaiden oppimista ilmaisella tukiopetuksella. Ilmaisella tukiopetuksella ei ole kuitenkaan tarkoitus korvata maksullisia uimaopetuksia vaan tukea lapsen opintoja.

Loppu pohdinnassa yhdistän havaintoja kokeilujaksosta ja Oulun liikuntapalveluiden toteuttamasta tukiopetuksesta ja mietin kuinka tukiopetusta olisi hyvä toteuttaa jatkossa Ylöjärvellä sekä mitä tulisi ottaa huomioon muilla paikkakunnilla, mikäli tukiopetusta järjestettäisiin.

2 UIMATAIDON MÄÄRITELMÄ, TILANNE JA MERKITYS SUOMESSA

Suomi tunnetaan tuhansien järvien maasta, joka tarkoittaa sitä, että meillä on paljon vesistöjä sisämaassa sekä paljon rantaviivaa merelle (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. 2023). Vesistöt koostuvat järvistä, joista ja merenrannasta. Yhteensä näistä vesistöistä rantaviivaa kertyy 314 000 km. Kun rantaviivan erittelee eri vesistöihin, niin merenrantaa kokonaisrantaviivasta on 46 200 km, mannerrantaa 6 300 km ja merellä sijaitsevien saarien rantaviivaa yli 36 000 km. Yli 500 m² kokkoisia järviä suomessa on 168 000, josta rantaviivaa kertyy 215 000 km. Jokialueista rantaviivaa kertyy vielä 53 000 km. Vesistöjen rannoilla uimarantoja on noin 2 501, joista Euroopan Unionin standartit täyttää 301 uimarantaa. Vesistöissä suomalaiset liikutaan myös usein veneellä, sillä rekisteröimättömiä soutuveneitä ja pienellä moottorilla varustettuja veneitä suomessa on arvon mukaan yli miljoona ja rekisteröityjä veneitä on noin 200 000. Suomalaisille hyvin yleistä on myös loma-ajan viettäminen kesämökillä, joita suomesta löytyy tilastokeskuksen mukaan vuoden 2021 lopussa 508 919. Kesämökit sijaitsevat myös usein vesistön rannalla ja kesämökkivarustukseen kuuluu usein vähintään soutuvene. (Lehtimäki ym. 2022) Vesistöjen lisäksi suomessa on myös noin 200 aktiivista uimahallia, jotka ovat käytössä ympäri vuoden kaiken ikäisille käyttäjille (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2013).

Runsaat vesistöt ja runsas määrä uimahalleja luo meille paljon mahdollisuuskisa nauttia eri puolilla suomea veden mahdollistamista tekemisistä kuten leikkiminen, kuntoilu ja harrastaminen (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. 2023). Siksi uimataitoa pidetäänkin suomessa kansallistaitona. Kansallistaidolla viitataan siihen, että uimataito on meidän kansalaisten perustaito eli kaikkien tulisi osata uida. (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2013) Tämä vaatimus aikaisempiin tilastoihin viitaten ei ole liikaa vaadittu, sillä uimataito sekä vesiturvallisuuksit voidaan katsoa Suomessa asuville hengissä pysymisen taitona (Lehtimäki ym. 2022).

2.1 Uimataidon määritelmä

Aikuisilla uimataito määritellään suomessa pohjoismaiden uimataito määritelmän mukaisesti (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2011). Määritelmässä uimataitoisen tulee hypätä syvään veteen niin, että pää menee pinnan alle, jonka jälkeen henkilö ui takaisin pintaan ja ui yhtäjaksoisesti 200 metriä josta 50 metriä on uitava selkäuintia. Kun henkilö on suorittanut testin onnistuneesti, henkilö voidaan katsoa omaavansa uimataidon. Kuitenkin ennen uimataitoa henkilö on saavuttanut vesitaidon, alkeisuimataidon ja perusuimataidon (Lehtimäki ym. 2022). Vesitaito ei ole vielä niinkään uimataito, mutta se on esiaste alkeisuimataidolle, sillä henkilö kykenee muun muassa kastautumaan, kellumaan, liukumaan ja sukeltamaan (Lehtimäki ym. 2022). Alkeisuimataidon omaava on kastautunut ja pystyy uimaan yhdellä uimatyylillä 10 metriä. Perusuimataidon omaava kykenee uimaan matkauintia 50 metriä kahta uintityyliä käyttäen sekä pystyy sukeltamaan 5 metriä pinnan alla erillisenä tehtävänä ja omaksuu riittävän tiedon sekä taidon vesiturvallisuudesta. (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023)

2.2 Uimataidon tilanne

Pohjoismaiden hengenpelastusliitto hyväksyi vuonna 1996 määritelmän uimataidosta ja siitä lähtien määritelmä on toiminut uimataidon kriteerinä pohjoismaissa. Uimataidon kehittymisen tilannetta on myös seurattu siitä lähtien. Suomessa uimataidon kehittymistä on seurannut SUH eli Suomen Uimaopetus ja Hengenpelastusliitto ry jo vuodesta 1956. (Martin Andersson. 2016) Liitto on tutkinut kuudesluokkalaisten lasten uimataidon tasoa ja koululaisuutien järjestelyitä 2000 vuodesta lähtien kyselytutkimuksen avulla. Vuonna 2022 on valmistunut uusi tutkimus uimataidosta kuudesluokkalaisilla, johon osallistui 1798 oppilasta. Suomen Uimaopetuksen ja Hengenpelastusliiton aikaisemmat tutkimukset on tehty vuosina 2000, 2004, 2006, 2011 ja 2016. Tutkimuksissa on ollut hieman erilaiset teemat joka vuosi, mutta pää tarkoituksena joka vuosi on ollut selvittää kuinka moni kuudesluokkalaisista omaavat uimataidon sekä kuinka koulut ovat järjestäneet koululaisuinnit. Vuoden 2022 tutkimuksessa on otettu peruskysymysten lisäksi selvitykseen koronapandemian aiheuttamat vaikutukset lasten osallistumiseen koululaisuuteihin ja uintiharrastuksiin. Viimeisimmässä tutkimuksessa on lisäksi kysytty mitkä tekijät innostavat osallistumaa tai estävät koululaisia osallistumassa uintinunnille. (Lehtimäki ym. 2022)

Suomen Uimaopetus ja Hengenpelastusliiton vuoden 2022 kyselytutkimuksen mukaan kuudennesluokkalaisista uimataidon omaavat 55 prosenttia eli kykenevät uimaan vähintään 200 metriä josta 50 metriä selällään. Tyttöjen ja poikien välillä oli eroja, sillä pojista 60 prosenttia omasi uimataidon ja tytöistä 51 prosenttia. Muunsukupuolisista 40 prosenttia osasivat uida. Uimataidottomia oli 2–5 prosenttia sukupuolesta riippuen. Loput kuudesluokkalaisista kyselyyn osallistuneista oppilaista omasivat alkeisuimataidon, perusuimataidon tai siltä väliltä. Kyselyssä oli siis vaihtoehtona uimataidon ja uimataidottoman välillä vaihtoehtona alkeisuimataito eli osaa uida 10 metriä millä tyylillä tahansa ja perusuimataito eli osaa uida 50 metriä millä uimatyylillä tahansa. Näiden lisäksi tutkimuksessa oli myös vaihtoehtona osaa uida 25 metriä millä uintityylillä tahansa. (Lehtimäki ym. 2022)

Suomen Uimaopetus ja Hengenpelastusliiton tutkimusten lopputuloksissa todetaan, että lasten uimataito on heikentynyt edellisen tutkimuksen jälkeen. Uusimassa tutkimuksessa on myös havaittu tasoerot tyttöjen ja poikine sekä muunsukupuolisinten välillä. Tutkimuksessa selvisi myös haasteet koronapandemian aiheuttamista haasteista koulu uintien järjestämisessä ja osassa kouluista koronapandemia esti kokonaan uimaopetuksen järjestämisen. (Lehtimäki ym. 2022)

2.3 Uimataidon merkitys

Uimataidon merkitys suomessa on merkittävä lukuisien vesistöitten takia. Suomessa tilastoidaan joka vuosi hukkuneiden määrä (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Tilastointia on tehty suomessa jo ainakin 100 vuoden ajan. Vuonna 2014 maailman järjestön WHO raportin mukaan suomen hukkumistilasto asukaslukuun verrattuna on kaksinkertainen verrattuna Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan (World Health Organization. 2021). Kuitenkin uimataitotutkimuksessa todettiin, että hukkumiset on vähentyneet reilusti 2020 luvulla kun tilastoa verrataan sadan vuoden taakse. Hukkumistilastoiden muuttumisen myönteisempään suuntaan on vaikuttanut uimahallit sekä erityisesti lasten uimaopetus ja vesiturvallisuuden opetus. Hyvä uimataito tuo varmuutta kaikenikäisille ja luo vapautta vedessä olemiseen (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. 2023). Uimataito luo myös elämyksiä ja iloa sekä laajentaa mahdollisuuksia liikunnalliseen elämäntapaan. Hyvää uimataitoa voisi verrata erinomaiseen henkivakuutukseen. (Lehtimäki ym. 2022)

Uimataidon oppiminen ei ole pelkästään turvallisuutta tuova tekijä, sillä se edistää myös hyvinvointia ja sitä kautta kansanterveyden tilaa parempaan suuntaan. Uimataidon omaavat pystyvät hyödyntämään erilaisia muotoja vesiliikunnasta, vaikka henkilön toimintakyky rajoittaisi jokin tekijä. Joskus vesiliikunta voi olla myös paras tai ainoa mahdollisuus liikkumiseen, jos henkilölle on haastavaa tai jopa mahdotonta harrastaa liikuntaa kuivalla maalla. Tämän tyyppisiä liikkujia voi ole esimerkiksi ikääntyneet ja erityistä tukea tarvitsevat. Vesiliikunta on myös tärkeässä roolissa kuntoutusvaiheessa esimerkiksi urheiluvamman jälkeen. Uimataito ja vesiturvallisuus on myös isossa roolissa urheilulajeissa ja liikunnassa, joita harrastetaan joko vedessä tai veden päällä. Hyvä uimataito luo siis lisää mahdollisuuksia erilaisiin liikunta muotoihin elämän varrelle. (Lehtimäki ym. 2022)

3 ALA- JA YLÄASTEEN LIIKUNNANOPETUS

Liikunnanopetuksen tarkoituksena on parantaa lapsen kasvua ja kehitystä sekä antaa työkaluja lapselle hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämiseen. Opetuksen tavoitteet ja sisältö koostuu fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalisista osa-alueista. Opetuksen osa-alueet tukevat oppilaan toimintakykyä, jotta oppilas selviytyy arkielämään liittyvistä perusasioista. Parempi toimintakyvyn omaava oppilas luonnollisesti selviää haasteista ilman ulkoista apua ja edesauttaa hyvinvointia. Peruskoulun aikana liikunnanopetuksessa tavoitellaan eri tavoitteita vuosiluokan mukaan. Tavoitteissa otetaan huomioon, että jokainen oppilas kehittyy biologisesti eri tahtia sekä kehitykseen vaikuttaa myös kasvuympäristö. (Opetushallitus. 2023)

3.1 Liikunta-aineen opetuksen tavoitteet yleisesti

Ensimmäisellä ja toisella luokalla tavoitteet keskittyvät havaintomotoriikkaan ja motorisiin perustaitoihin. Tarkoituksena on luoda lapselle positiivisia kokemuksia liikuntaa kohtaan leikinomaista opetusta hyödyntäen ja harjoitella vuorovaikutustaitoja sekä omien tunteiden ilmaisun säätelyä. Kolmannesta luokasta kuudenteen luokkaan tavoitellaan perustaitojen vakiinnuttamista ja niiden monipuolistamista sekä kehitetään sosiaalisia taitoja. Näillä vuosiluokilla oppilaan kehitystä tuetaan vuorovaikutuksellisella ja fyysisten ominaisuuksien harjaannuttavalla opetus tavalla, joka ohjaa oppilasta itsenäisempään kasvuun ja osallisuuteen. Näin myös oppilaan liikunnalliset elämäntavat vahvistuvat ja oppilasta voidaan vaatia osallistumaan toiminnan suunnitteluun sekä vastuulliseen toimintaan oman kehityksen mukaan. (Opetushallitus. 2023)

Yläasteella eli seitsemännestä luokasta yhdeksänteen luokkaan opetus tavoitteet muuttuvat taitojen ja fyysisten ominaisuuksien soveltamiseen eri liikuntamuotoihin ja lajeihin. Yläasteella opetus on entistä enemmän itsenäisen kasvua tukevaa. Tarkoituksena on myös tukea ja kannustaa nuorta liikunnalliseen elämäntapaan ja itsenäiseen vapaamuotoiseen liikuntaan. (Opetushallitus. 2023)

3.2 Opetussuunnitelman tavoitteet koululaisuinnissa eri vuosiluokilla

Opetushallitus on suunnitellut opetussuunnitelmassa liikuntaan eri vuosiluokille omat tavoitteet. Tavoitteissa ja arvioinnissa uimataito katsotaan aikaisemmin mainituista kolmesta teemasta fyysiseksi toimintakyvyksi ja on ainoa osa alue, jossa tavoitteena on selkeästi jokin tietty vaatimus, joka arvioidaan numeraalisesti. (ePerusteet. 2014)

Peruskoulun alussa eli ensimmäisellä ja toisella vuosiluokalla koululaisuinnin tavoitteena on tehdä tutuksi oppilaalle vesiliikunta ja varmistaa alkeisuimataito. Ensimmäisellä luokalla harjoitellaan totuttelua veteen, kelluntoja, liukuja, vesileikkejä ja kastautumista (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Toisella luokalla harjoitellaan eri uintitekniikoiden alkeita kuten myyräuintia, alkeisselkää ja alkeisrintauintia (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Tavoitteena toisen luokan päättyessä on, että oppilas hallitsisi alkeisuimataidon, jossa oppilas on kastautunut ja pystyy uimaan yhdellä uimatyylillä 10 metriä (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Tämä tukee oppilaan itsestään huolehtimista ja arjen tietoja. (ePerusteet. 2014)

Seuraavien kolmannen ja kuudennen luokan aikana koululaisuinnin tavoitteena on opettaa koululaiselle perusuimataito ja pelastautuminen vedestä, jotta vedessä liikkuminen ja harrastaminen olisi turvallista. Kolmannella luokalla harjoitellaan selkäkroolia, kroolia ja mukana on edelleen vesileikit ja pelit (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Neljännellä luokalla harjoitellaan rintauintia, sukelluksia, hyppyjä ja turvallisuutta vedessä (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Viidennellä luokalla harjoitellaan krooliuintia, matkauintia, vesipelastusta ja vesipelejä (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Kuudennella luokalla vahvistetaan uimataitoa ja harjoitellaan vesiturvallisuus taitoja (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). Kuudennen luokan päättyessä tavoite on, että oppilas omaa perusuimataidon eli kykenevät uimaan yhtäjaksoisesti 50 metriä kahta uimatyyliä käyttäen ja pystyvät sukeltamaan 5 metriä, sekä lisäksi hallitsee vesiturvallisuuden. Tämänkin tavoite tukee oppilaan laaja-alaisessa osaamisalueessa itsestään huolehtimista ja arjen perustaitoja. (ePerusteet. 2014)

Yläasteella seitsemännestä luokasta yhdeksänteen koululaisuinnin tavoitteena on vahvistaa uimataitoa ja vesipelastustaitoja. Näillä tavoitteilla tuetaan oppilaan kykyä uida, pelastaa joku hädässä oleva ja pelastautua itse vedestä. Yhdeksänteen luokkaan mennessä opetuksen tavoitteena on, että oppilaiden uimataito olisi Pohjoismaiden uimataitomääritelmän mukainen (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. 2023). (ePerusteet. 2014)

3.3 Yleinen tukiovetus

Suomen perustuslakiin on kirjoitettu lakipykälä, joka käsittelee muun muassa oppilaan perusopetuksen tukiovetus ja osa-aikaista erityisopetusta. Perusopetuslakipykälässä 16 § 1 mom. 642/2010 kerrotaan, että oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiovetusta. Oppilaalla, jolla on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään, on oikeus saada osa-aikaista erityisopetusta muun opetuksen ohessa. (Finlex. 2023) Tukiovetusta tulisi järjestää heti tai ennakkoon, kun on huomattu oppilaalla haasteet oppimisessa. Tällä estetään oppilaan jälkeen jäänti opinnoista. Tukiovetus tulisi olla suunniteltua ja sitä pitäisi olla riittävän usein ja niin paljon kun on tarvetta. (ePerusteet. 2023)

Tukiovetus koostuu yksilöllisesti suunnitelluista tehtävistä, ohjauksesta ja ajankäytöstä. Opetuksen tulisi olla sellaista, että oppimiseen löytyisi uusia tapoja hyödyntäen monipuolisia materiaaleja ja menetelmiä. Tukiovetusta voidaan myös hyödyntää poissaoloista johtuvista tuen tarpeista. Opetuksen tulisi olla kaikille tarvittaessa saatavilla ja tukiovetus tulisi järjestää oppituntien aikana johon tukiovetus liittyy. Ensisijaisesti aloitteen tukiovetuksen tarpeelle tekee opettaja, jolla on tehtävänä seurata oppilaan kasvua ja oppimista, mutta aloitteen tekemiseen on mahdollisuus myös oppilaalla itse sekä huoltajalla. Tukiovetus pyritään toteuttamaan yhteisymmärryksessä kaikkien osapuolien kesken. Opettaja antaa tiedon oppilaalle ja huoltajalle tukiovetuksen toteutustavoista sekä merkityksestä oppimiselle ja koulunkäynnille. Oppilaalla on velvoite osallistua hänelle järjestettyyn tukiovetukseen. (ePerusteet. 2023)

4 KOULULAISUINTI YLÖJÄRVELLÄ

Ylöjärven pinta-ala on kohtalaisen suuri verrattu muihin kuntiin, sillä Ylöjärvi sijoittuu sijalle 64. (Wikipedia. 2023). Peruskouluja Ylöjärvellä on yhteensä yksitoista ja ne sijoittuvat eri puolille kuntaa (Ylöjärvi. 2022). Pisimmillään Kurun yhtenäisyys koulusta kertyy Ylöjärven kaupungin keskustan uimahalliin 41,8 kilometriä. Pitkät välimatkat osalla kouluista tuottavat haasteita koulu uintien toteuttamiseen, sillä koulu uintikertaan täytyy varata koulupäivästä iso osa.

Itse toimin Ylöjärven uimahallissa uimaopettajana ja valvojana. Olen ollut liikunnan ohjaajan virassa 2022 vuodesta alkaen. Ylöjärven liikuntapalveluin tehtäviin kuuluu ala-asteiden koululaisuintien opetus. Ykkösluokasta kolmanteen luokkaan kouluilla on mahdollisuus käyttää oppilaita koululaisuinneissa neljäkertaa. Neljännestä luokasta kuudenteen luokkaan kouluilla on mahdollisuus käyttää oppilaita koululaisuinneissa vain kaksi kertaa. Koululaisuintikerrat vähenevät, sillä aluksi on enemmän opetettavaa ja korkeammilla vuosiluokilla on tarkoitus vahvistaa oppilaiden uimataittoa.

Ylöjärven liikuntapalveluiden uimaopetuksen runkona on toiminut Suomen Hengenpelastus ja uimaopetusliiton luokkakohtaiset tavoitteet hieman sovellettuna sopivaksi Ylöjärven uima-altaisiin. Luokkatavoitteista poiketen uimatyylit käydään osittain erijärjestyksessä ja tavoittelemme kuudennella luokalla jo parhaimpien oppilaiden kanssa pohjoismaiden uimataidon määritelmää. Liikuntapalvelut on laatinut opetusrungon yhdessä peilaten suosituksia ja opetussuunnitelmaa. Kouluilla on mahdollisuus varata liikuntapalveluiden omasta varausjärjestelmästä itselle sopiva koululaisuinti aika. Koululaisuinteihin on varattu opetusaltaat uimaopetusta varten aamu kahdeksasta kahteen ja toteutamme uimaopetuksen altaan reunalta.

4.1 Uinnin opetuksen muut tahot

Ylöjärvellä uintiopetusta järjestetään muuallakin kuin koulussa. Kaupungin puolesta uimaopetusta järjestää Ylöjärven liikuntapalvelut pääasiassa viikonloppuisin uimahallissa. Muina ajankohtina uimaopetusta järjestetään koulujen loma aikoina sekä kesäaikaan uimarannoilla ympäri Ylöjärveä. Uimakoulut ovat suunnattu yli 5-vuotiaille alle kouluikäisille ja tarjolla on myös kouluikäisille uimaopetusta. Ryhmät koostuvat alkeista ja jatkoryhmistä. (Ylöjärvi. 2023) Uimakouluja järjestää Ylöjärvellä myös urheiluseurat kuten Koovee, Tampereen työväen uimarit ja Uinti Tampere

4.2 Koululaisuinnin tukiopetuksen tarve Ylöjärvellä

Tukiopetuksen tarve koululaisille näkyy selvästi opettaessa. Opettaessa koko luokkaa samaan aikaan eriyttämisestä huolimatta heikompi uimataitaiset tarvitsisivat henkilökohtaista tai pienryhmä opetusta lisää, jotta uimataito kehittyisi suunnitellussa rytmissä. Luokka-asteen noustessa tavoitteet sekä vaatimukset nousevat, joka asettaa haasteita pysyä mukana opetuksessa, jos oppilaalla on heikko uimataidon tai on uimataidoton. Opetus siirtyy syvempään altaaseen luokka-asteen noustessa, joka lisää oppilaan vaatimuksia riittävästä uimataidosta.

Ylöjärven liikuntapalvelut on järjestänyt välillä uimahallissa iltapäiväkerhoja. Ajatuksena on ollut, että lapset voivat jäädä kerhoon koulun jälkeen. Kerhossa on ollut tavoitteena parantaa lasten vesitaitoa sekä tuottaa positiivisia kokemuksia uimahallista. Kriteerinä kuitenkin uimataito. Viikonloppuna Ylöjärven liikuntapalvelut järjestävät omia maksullisia uimakouluja alle kouluikäisille ja kouluikäisille. Erillinen tukiopetus, joka tapahtuisi kouluajalla ja siihen osallistuttaisiin koulusta, puuttuu kokonaan. Kuitenkin opetussuunnitelma vaatii uimataidon oppimista ja se arvioidaan todistukseen numeraalisesti testien avulla (ePerusteet. 2014). Se on peruskoulun liikunta aineen ainoa laji, jossa on joku tarkka vaatimus, kuitenkin tukiopetusta siihen ei ole koululla tai meidän uimahallillamme tarjota.

5 KOULULAISUINNIN TUKIOPETUKSEN TOTEUTUS MUUALLA

Vertailuanalyysi, jota kutsutaan kansainvälisesti benchmarking (Visma. 2023). benchmarking on prosessi, jolla verrataan toisen samanlaisen yrityksen liiketoimintaa omaan liiketoimintaan. Tarkoitus ei ole kopioida toisen toimintaa omaksi, vaan täydentää ja verrata omia heikkoja kohtia toiseen liiketoimintaan ja sitä kautta parantaa omaa liiketoimintaa (Oberlo. 2023). Vertaialyysia voidaan hyvin hyödyntää myös tässä tapauksessa, kun tarkoitus on luoda uutta palvelua Ylöjärven liikuntapalveluille, joka jo toisen kaupungin liikuntapalvelulta löytyy.

Kartoitin satunnaisesti, onko muissa kaupungeissa järjestetty koululaisuinnin tukiopestusta. Uimahallien verkkosivuilta ei löydy suoraa tietoa järjestävätkö uimahallit virallista tukiopestusta koululaisuinneissa käyneille oppilaille. Johtuen varmasti siitä, että tukiopestus on suunnattu suoraa koulujen oppilaille ja tukiopestukseen osallistujat valikoituvat uimaopettajien ja luokanopettajien valinnoista tarpeen mukaan. Soitin kuuteen eri paikkakunnan uimahalliin, joista yhdessä järjestettiin koululaisille uintiin virallista tukiopestusta. Muilla paikkakunnilla lisäopetusta oli tarjolla vain yleisissä uimahallin uimakouluissa, jotka olivat avoimia kaikille.

5.1 Koululaisuinnin tukiopetus Oulussa

Oulun Raksilan uimahalli oli ainut paikka, jossa virallista tukiopetusta koululaisille uintiin järjestettiin. Haastattelin uimahallin yhteyshenkilöä, joka vastaa koulu-uintien tukiopetuksesta. Siellä tukiopetus oli järjestetty lukuvuoden lopussa kesäkuussa Oulussa. Tukiopetus jaksossa oli yhteensä viisi uintikertaa, jotka järjestettiin kahden viikon aikana. Oppilaat valikoituivat luokan yhteisen koululaisuintikerroilta, mikäli he eivät läpäisseet luokka-asteen tavoitteita. Uimaopettaja listaa oppilaat ylös, jotka ovat tukiopetuksen tarpeessa. Ilmoittautuminen lisäopetukseen menee netin kautta. Ohjeet ilmoittautumiseen ja nimilistat tulevat uimahallilta koululle ja sitä kautta oppilaiden vanhemmille. (Jyrki hiltunen. 2023)

Lisäopetusryhmissä tulee olemaan ensikesänä 15–18 oppilasta kerrallaan. Ryhmien luokka-asteet ovat ensimmäisestä luokasta viidenteen, josta 1.–2. luokka-aste opetetaan altaasta, mutta tarvittaessa myös vanhempia. Opetukseen osallistuminen on ilmaista oppilaille ja he saapuvat uimahallille omilla kyydeillä. Osallistuminen koulu-uinnin tukiopetukseen on oppilaalle vapaaehtoista. Oppilaiden kehitys on näkynyt positiivisena ensi kauden koulu-uinneissa, joka on huomannut luokan opettajat. (Jyrki hiltunen. 2023)

6 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUSTAPA

Tämän opinnäytetyön toteutustapa on kehittäminen. Kehittämispainotteisessa opinnäytetyössä tarkoituksena on etsiä konkreettista ratkaisua opinnäytetyön avulla. Kehittämistarkoituksena on toteuttaa ja kehittää sekä luoda arvio uudesta tuotteesta. Työ voi myös luoda uusia palveluita ja toimintatapoja. (Lapin amk. 2023) Tällä opinnäytetyöllä on tarkoitus luoda uusi palvelu ja toimintatapa.

Opinnäytetyö, joka on kehittäminen, toimii yleensä työlähtöisessä ympäristössä. Työhön sisältyy toiminnallinen osuus, jonka tuloksena luodaan tuotos. Luotu tuotos on joku konkreettinen kuten tässä työssä se on uusi palvelu Ylöjärven kaupungille. Ylöjärven kaupunki toimii siis tässä työssä myös yhteistyötahona. Kehittämispainotteisessa opinnäytetyössä yhteistyötahon voi korvata oma yritys tai yritysideoon kohdistuva työ. (Lapin amk. 2023)

Kehittämispainotteisessa opinnäytetyössä on oltava aina myös kirjallinen raportti, josta selviää työn tietoperusta, kehittämistyön kulku yksityiskohtaisesti ja tuotoksen tulokset sekä jatko suunnitelmat. Tietoperustaa voidaan kerryttää eri lähteistä. Itse tuotokseen on oltava tutkimusongelma tai -kysymykset (Lapin amk. 2023) Tässä työssä tietoperusta kerrytetään kirjallisuus katsauksella. Palveluiden tueksi on laadittu tutkimusongelmat, johon palvelu pyrkii vastaamaan.

6.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja kehittämistyön tarkoitus

Palvelun tavoitteena on parantaa niiden koululaisten uimataitoa, jolla uimataidon oppimisessa on haasteita. Palvelu pitäisi myös huolen siitä, että oppilaiden opinnot etenisivät samassa tahdissa liikunta aineen osalta, niin ettei isoa taitotasoa pääsisi syntymään. Hyvä uimataito, joka on opittu kouluikäisenä, on hyvä pohja aikuisiän uimataidolle. Riittävä uimataito ja vesiturvallisuus on myös hyvä henkivakuutus Suomessa.

Kehittämistyön tarkoitus on kehittää Ylöjärven liikuntapalveluiden palvelun tarjontaa koululaisuinnin saralla. Työ luo pohjaa millaista koululaisuinnin tukiopetuspalvelua tarvittaisiin liikuntapalveluilla sekä kuinka palvelu kannattaisi toteuttaa. Kehittämistyön myötä palvelu pystytään toteuttamaan laadukkaasti. Kehittämistyö käyttää hyväkseen kirjallisuus katsausta, vertailuanalyysiä, kokemuksia alan ammattilaisten keskuudessa ja palvelua käyttäneiden kokemuksia.

6.2 Tutkimusongelmat

1. Miksi olisi tärkeää omata hyvä uimataito jo kouluikäisestä lähtien?
2. Onko koululaisuinnin tukiopetuksesta oppilaille hyötyä?
3. Ylöjärven liikuntapalveluille toimivan palvelumallin luonti koululaisuinnin tukiopetukseen

7 TUKIOPETUS JAKSON TOTEUTUS

Ylöjärvellä koululaisuinnin lähtökohta on se, ettei tukiopetusta ole tarjolla oppilaille, joilla on haasteita uimataidon suhteen tai ovat jääneet opetuksesta jälkeen. Koululaisille on ennalta määrätty määrä uintikertoja. Kertoja on ensimmäisestä luokasta kolmanteen luokkaan 4 kertaa. Ilmaisen uinnin lisäksi liikuntapalvelut tarjoavat uimakoulua lapsille viikonloppuisin, mutta ne ovat maksullisia ja kaikille avoimia. Mahdollisesta tukiopetuksesta on puhuttu liikuntapalveluiden uimaopettajien kesken ja todettu, että palvelulle olisi tarvetta. Varsinkin covid pandemia aiheutti haasteita kouluintien järjestämiseen ja osalla saattoi jäädä systemaattisesta opetuksesta jokin osa-alue väliin. Tukiopetuksella saataisiin pandemian aiheuttamat puutteet korjattua. Selkeän tarpeen ja mielenkiinnosta huolimatta palvelua ei ole saatu käynnistettyä, sillä siihen ei ole ollut henkilö, joka tutkisi asiaa ja suunnittelisi miten tukiopetus toteutettaisiin.

7.1 Tukiopetusta tarvitsevien lasten havainnointi

Kehittämistyön kokeilujaksoon oppilaat valikoituivat Ylöjärven koululaisuinneista. Havainnot tehtiin Yhtenäisyyskoulun kolmannelta ja neljänneltä luokalta, sillä yhtenäisyyskoulu sijainnillisesti oli parhain kokeilujakson toteutusvarmuuden kannalta. Koulu sijaitsee aivan uimahallin vieressä. Kyseisten luokkien oppilaiden uimataitoa arvioitiin viikon ajan koulutettujen uimaopettajien sekä luokkien opettajien kesken. Luokat suorittivat viikon aikana heille kuuluvat koululaisuinnit. Uimataitoa arvioitiin peilaten luokkakohtaisia uimataitotavoitteita, jotka Suomen hengenpelastus ja uimaopetusliitto sekä opetushallitus ovat laatineet. Tukiopetukseen valikoituivat oppilaat, joilla oli haasteita suoriutua luokkakohtaisista tavoitteista tai he olivat jäljessä muita oppilaita uimataidon suhteen. Oppilailla saattoi olla myös vesiarkuutta.

7.2 Koululaisuinnin tukiopetuksesta tiedottaminen ja osallistuminen

Uitikerhojen jälkeen, jossa havainnot olivat todettu, opettaja keskusteli lapsen kanssa tukiopetuksen tarpeesta ja oli yhteydessä Wilman kautta oppilaan vanhempiin. Wilma kautta vanhemmat saivat tiedon saatavalla olevasta tukiopetuksesta. Vanhemmat ja lapsi saivat tehdä lopullisen päätöksen halukkuudesta osallistua tukiopetukseen ja ilmoittivat siitä koululaisuintivastaavalle opettajalle.

Koululaisuintien vastaava opettaja keräsi oppilaista, jotka halusivat osallistua tukiopetukseen yhden ryhmän ja ilmoitti siitä Ylöjärven uimahallille uimaopettajalle. Kahdelta luokka-asteelta, jossa oli useampia eri luokkia, kertyi uimatukiopetukseen yhteensä 13 oppilasta. Yhdessä koulun opettajan ja uimaopettajan kanssa sovimme ajan kohdan, jolloin tukiopetusta järjestettäisiin. Ajan kohdaksi valikoitui iltapäivä, jolloin lapsilla loppui juuri oma koulupäivä. Iltapäivä valikoitui ajankohdaksi siksi, ettei tukiopetus häittäisi oppilaiden muita opintoja. Tukiopetukseen osallistuvilla oppilailla piteni siis hieman koulupäivä, sillä tukiopetus laskettiin vielä viralliseksi koulupäiväksi, jotta opetus oli virallisesti tukiopetusta. Lapsen saapuivat uimahallille omatoimisesti odottamaan koululaisuintien vastaavaa opettajaa, jonka jälkeen he siirtyivät altaiden puolelle yhdessä.

7.3 Tukiopetuksen toteuttaminen käytännössä

Oppilaat saapuivat uimahallille omaan tahtiin ennalta määrättyyn paikkaan. Koulun vastuhenkilö eli koulu-uinneista vastaava opettaja oli antanut oppilaille ohjeistuksen kokoontumispaikkaan ja opettajan saapuessa ryhmä siirtyi uimahallin pukutiloihin. Oppilaiden tultua uimahallin altaiden puolelle opetusaltaaseen voitiin tukiopetus aloittaa. Koululaisuinneista vastaava opetta oli koko tukiopetuksen ajan altaan reunalla apuopettajana, sillä opettajalla ei ollut uimaopettajan pätevyyttä. Tukiopetuksesta vastaavan uimaopettajan opetus tapahtui koululaisuintiin verrattuna altaasta käsin. Eli uimaopettaja oli altaassa myös itse, jotta uimaopettaja pystyi opettamaan oppilaita paremmin sekä tekemän mali suorituksia. Altaasta käsin pystyy opettamaan myös oppilaita tarkemmin ja yksilöllisemmin.

Tukiopetus toteutettiin osittain opetusaltaassa, joka on noin 50–60 cm syvä. Opetuksen edetessä opetus siirtyi isompaan altaaseen, jossa syvyys vaihteli 1,20 m–1,8 m. Ensimmäisestä tunnista kohti viimeistä tuntia syvemmän altaan opetus-aika piteni lineaarisesti. Aloitusjakson ensimmäiseltä ja toisella tunnilla heikoimmat oppilaat, jotka myös jännittivät syvää allasta, oli kuitenkin enemmän opetusta matalassa altaassa.

Matalan altaan opetus sisältö koostui uimataidon alkeiden ja vesitaidon kertaamisesta edeten kohti uimatekniikoita. Näitä taitoja harjoiteltiin leikkien kautta, mutta myös osaharjoitteiden kautta. Opetuksessa edettiin kohti oman luokan tavoitteita ja opetus yksilöllistyi oman luokka-asteen mukaan. Tunnin alusta opetus jatkui syvemmässä altaassa sinne haluavien kanssa. Kun opetus siirtyi syvempään altaaseen ja matalaan altaaseen jäi osa oppilaista, toimi apuopettaja matalan altaan opettajana. Matalaan altaaseen jääneet oppilaat opettelivat tunnilla käytyjä taitoja vielä uudestaan läpi ja vahvisti uintitekniikkaa. Molemmissa altaissa oppilaat käyttivät tarpeen mukaan apuvälineitä uinnin opetteluun, kuten uimapötköä kellunnan harjoitteluun sekä uimiseen ja uimalautaa selkäuintiin, liukuun ja potkuihin. Ohjatun opetuksen jälkeen oppilaat saivat vapaa-aikaa 5–10 minuuttia, jolloin he pääsivät kokeilemaan vesiliukumäkeä, hyppimistä ja omatoimisia leikkejä, joka myös kehittää uimataittoa. Tukiopetusjaksossa aloitusjaksossa tukiopetuskertoja oppilaille kertyi yhteensä kolme kertaa ja tukiopetuskerrat pidettiin peräkkäisinä päivinä. Tukiopetus tunti kesti aina tunnin ajan.

Uintitukiopetuksen aloitusjakso toteutettiin lokakuussa, johon kuului aikaisemmin mainitut kolme tukiopetus kertaa. Helmikuussa toteutettiin kertausjakso, johon kuului yksi tukiopetuskerta. Kertausjaksolla kerrattiin uinnin perustaitoja, kuten kellunta, potkut, liuku, käsivetoja ja puhallukset ja hengitys uidessa. Näitä taitoja opeteltiin leikkien kautta, mutta myös osaharjoitteina. Opetus tapahtui aluksi matalassa, mutta jo alkuvaiheessa siirryttiin syvempään altaaseen kertaamaan uintitekniikoita sekä hyppyjä veteen. Aloitus jaksosta poiketen opetus toteutettiin kertausjaksossa niin, että uimaopettaja opetti oppilaita altaanreunalta. Koululaisuin- nin vastaava opettaja toimi altaanreunalta apuopettajana. Kertaustunti toteutettiin myös samaan aikaan kuin aloitusjakson tunnit eli heti koulupäivän jälkeen niin, että uimakoulu oli virallista kouluaikaa vielä.

7.4 Uimataidon kehittyminen tukiopetuksessa

Tukiopetuksen vaikutusta lapsiin arvioitiin tukiopetuksen aikana ja kyselylomakkeen avulla. Uimataidon kehitystä arvioitiin uinnin tukiopetuksen aikana silmämääräisesti uimaopettajan ja apuopettajan kanssa sekä suullisesti lapsien yleistä fiilistä kartoittaen. Kehitystä peilattiin myös luokkakohtaisiin uintitavoitteisiin. Kaksi heikointa uimataidon omaavaa oppilasta kokivat suurimman kehityksen uimataidossa. Heillä selkeästi haasteena uimisessa oli veteen luottaminen. Tukiopetuksen aikana heikon uimataidon omaavat rohkaistuivat selvästi luottamaan veteen ja he rohkaistuivat kokeilemaan useaan kertaan syvempää allasta, mikä ei ollut itsestään selvää ennen tukiopetusta. Toinen heikommasta saavutti jo tukiopetuksen aikana luokkakohtaisen tavoitteen ja toinen kokeili syvää allasta, jota hän ei ollut aikaisemmin uskaltanut kokeilla. Muilla selkeästi paremman uimataidon omaavien uimataito vahvistui ja osa heistä rohkaistui hyppäämään syvään päähän ensimmäistä kertaa. Parhaimman uimataidon omaavat saivat vahvistusta uimataitoon toistojen kautta. Kaikille kuitenkin tukiopetus loi positiivista fiilistä uimisesta ja uimahalli ympäristöstä.

Kirjallinen kysely toteutettiin Google Formsin kautta, jossa oppilaat vastasivat kyselyyn sähköisesti. Kyselylomake toimitettiin opettajalle, joka toimitti kysymykset oppilaille. Tukiopetukseen osallistuneilta oppilailta kysyttiin tukiopetuksen vaikutusta omaa uimataitoon sekä onko tukiopetus lisännyt omatoimista uimista. Kysymyksissä kysyttiin myös, rohkaisiko koululaisuinnin tukiopetus vedessä olemista sekä oliko tukiopetuksessa helpompi oppia ja keskittyä verrattuna luokan yhteisiin koululaisuunteihin. Kyselylomakkeeseen vastasi vai 4 osallistunutta oppilasta, joten kyselylomakkeen vastauksia ei voida yleistää. Kuitenkin vastauksista voidaan saada osviittaa oppilaiden kehitykseen ennen ja jälkeen tukiopetuksen.

Kyselylomakkeen perusteella suurimmalla osalla oppilaista omat uimakerrat lisääntyivät tukiopetuksen ja koulu-uinti kertojen myötä. Suurin osa koki koululaisuinnin melko mieleiseksi, mutta kuitenkin koko luokan kanssa suoritettava koulu-uinti loi oppilaalle paineita ja jännitystä. Muutama vastanneista mietti mitä muut ajattelevat omasta uimataidosta. Puolet vastanneista oli sitä mieltä, että luokan yhteisellä opetuskerralla oli vaikea keskittyä uinnin opetteluun toista puolta se ei haitannut. Kuitenkin kolme neljästä oli sitä mieltä, ettei olisi tarvinnut henkilökohtaista opastusta normaalia enempää luokan yhteisellä uintikerralla. Kaikki vastanneista kokivat, että luokan yhteisiä uintikertoja oli riittävästi, mutta kuitenkin tukiopetuksessa uimataidon opettelu oli mukavampaa ja helpompaa. Tukiopetuksesta oli hyötyä eniten oppilaiden mielestä uimataidon kehittymiseen ja yleiseen rohkeuteen sekä itsevarmuuteen uinnin suhteen. Oppilaat arvioivat, että tukiopetuksen kertausjakso lisää heidän omia uintikertojansa. Suurin osa oppilaista ei osallistuisi enää uuteen tukiopetus jaksoon, mutta kokivat kuitenkin tukiopetuksesta olleen hyötyä ja koko luokan koululaisuinnin meneminen on nyt helpompaa.

8 KOULULAISUINNIN TUKIOPETUKSEN POHDINTA

Koululaisuinnin tukiopetuksen kokeilujakso toteutettiin Yhtenäisyyskoulun 3.–4. luokkalaisille. Tukiopetuksen kerrat suoritettiin Ylöjärven kaupungin uimahallissa. Tukiopetus kertoja oli yhteensä 4, josta yksi tunti järjestettiin myöhemmin ja se toimi kertaustuntina. Kolme muuta tuntia pidettiin samalla viikolla peräkkäisinä päivinä.

8.1 Koululaisuinnin tukiopetuksen kokeilujakson onnistuminen

Uinnin tukiopetusjaksolle osallistuneet oppilaat saivat selvästi positiivisia kokemuksia uinnista, sillä kysymysten perusteella koululaisuinti ja tukiopetus tunnit lisäsivät oppilaiden uintikertoja. Toki kysymyksiin vastasi vain alle puolet oppilaista, joten yksin kyselylomakkeen tuloksista ei voi vetää johtopäätöstä. Kuitenkin positiivista kokemusta tukee tukiopetuksen aikana havaitut kokemukset, sillä oppilaat olivat innostuneita opetuksesta ja heitä surin osa tuli jokaiselle opetuskerralle. Lisäksi heikoimpien uimataidossa syntyi selvää kehitystä, joka myös indikoi positiivista kokemusta, sillä jos opetus olisi epämiellyttävää ei kehitystäkään tulisi. Kysymyksistä tulee myös ilmi, että kaikille tukiopetuksesta ei ollut hyötyä. Tämä voi johtua siitä, että kaikille opetus ei ollut tarpeeksi haastavaa tai hiellä oli haasteita ei asioissa mitä tunnilla käytiin. Heille tukiopetuksesta on luultavasti jäänyt turhautunut olo, siitä huolimatta tukiopetuksesta on ollut hyötyä oppilaalle.

Oppilaiden taitotaso kehittyi uimataidon suhteen ja oppilaat rohkaistuivat vedessä olemiseen. Kehitystä lisäopetuksen ansiosta on myös todettu Oulun lisäopetuksessa. Kuitenkin osa jäi selvästi oman luokka-asteen tavoitteista ja olisi tarvinnut pidemmän tukiopetusjakson. Haaste voi olla myös biologisen kehittymisessä, jolloin kehitys pomppaa radikaalisti tulevaisuudessa. Jatkossa tukiopetuksen sisältö voitaisiin rakentaa sen mukaan, missä oppilailla on haasteita. Tukiopetusjakso voisi olla myös pidempi, niin kuin Oulun lisäopetuksessa.

Tukiopetusta tarvitsevien oppilaiden kerääminen koululaisuinneista onnistui hyvin ja ryhmät koostuivat eri luokilta, jotka tarvitsivat selkeästi tukiopetusta uimiseen. Oulussa karsinta tehtiin tarkemmalla testaamisessa. Tämä voisi olla myös parempi tapa karsia oppilaita tukiopetukseen, sillä se tekisi selvän rajan kuka tukiopetusta tarvitsee ja tällöin karsinta ei olisi tulkinnan varainen. Nyt karsinta tapahtui uimaopettajan tulkinnan perustella peilaten luokkakohtaisia tavoitteita, tässä kuitenkin pidemmällä aikajaksolla voi ilmetä isoja eroja.

Yhteistyö koulun yhteyshenkilön kanssa oli helppoa. Tähän vaikutti varmasti se, että opettajalla oli vastuu kaikista koululaisuinneista, joka helpotti tukiopetuksen järjestämistä ja kohderyhmän keräämistä. Tässä kokeilujaksossa hoidin itse kaiken viestinnän koskien tukiopetusta. Oulussa lisäopetukseen on nimetty yksi vastuhenkilö, joka hoitaa tukiopetusta ja viestintää. Tämä olisi Ylöjärven uimahallissa myös toimiva ratkaisu. Liikuntapalveluilla onkin jo eri vastualueet, joista yksi on koululaisuinnin koordinointi. Tukiopetus olisi loogisin tähän vastuualueeseen.

Koululaisuinnin tukiopetuksesta tiedottaminen tukiopetusta tarvitseville oppilaille kotiin tapahtui Wilma palvelun kautta, joka vaikutti toimivalta ratkaisulta. Tähän kuitenkin opettajille tulisi kehittää joku tapa kirjata tukiopetusta tarvitsevien oppilaiden nimet ylös, jotta viesti menisi perille asti. Tukiopetukseen osallistuvat oppilaat ilmoittivat osallistumisensa vastuuopettajalle. Tähän kuitenkin olisi toimivampi ratkaisu olisi Ylöjärven oma Hellewi palvelu, johon uimaopettajat pystyvät luomaan ryhmän mihin oppilas tai oppilaan vanhempi pystyy itse ilmoittautumaan. Näin tieto ilmoittautuneista tulisi suoraa meille ja pystymme hoitamaan tukiopetuksen ilman välikäsiä. Samanlaista käytäntöä käyttää myös Oulun lisäopetuksessa.

Tukiopetuksen kyselylomake lähetettiin opettajan kautta tukiopetukseen osallistuneille. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista, mutta toivottavaa. Kyselylomake tavoitti kaikki osallistuneet, mutta vastauksia kertyi kuitenkin vain 4 kappaletta. Kyselylomake olisi pitänyt todennäköisesti laittaa aikaisemmin saataville ja kehottaa enemmän kyselyyn vastaamiseen. Tämän kyselylomakkeen rinnalle olisi voinut lisätä toisen lomakkeen, joka olisi suunnattu oppilaille, jotka eivät osallistuneet tukiopetukseen. Näin olisi saatu enemmän vastauksia ja vertailu pohjaa tukiopetuksessa käyneille ja tukiopetuksessa ei käyneiden välille.

Kyselylomakkeen vastauksista ei voi yleistää vastausten vähäisyyden takia, mutta ne antavat kuitenkin osviittaa siihen millainen tukiopetus jakso oli ja mitä hyötyä siitä oli. Vastauksista voi päätellä ainakin sen, että koululaisuinti ja uinnintukiopetus aktivoivat lapsia uimaan omalla ajalla, joka vahvistaa omaa uimataittoa entisestään. Uusimmassa uimataitotutkimuksessa todettiin, että suurin osa lapsista ja nuorista oppivat uimaa omalla ajalla. Vastauksista tuli ilmi myös, että luokan yhteinen uimaopetus luo paineita oppilaalle ja oppilas miettii mitä muut ajattelevat omasta uimataidosta. Tähän tukiopetus on hyvä apu, sillä tukiopetusryhmät ovat pienempiä ryhmiä ja niissä taito taso on tasaisempi. Vaikka vastausten perusteella tukiopetukselle ei ole enää tarvetta kehittyä uimataito ja uinti rohkeus sekä itsevarmuus tukiopetuksen myötä. Yksimielisestä vastauksesta voidaan päätellä myös, että oppilas kokee nyt pärjäävänsä oman luokan koulu-uinti kerroilla paremmin ja on rohkeampi. Muutamasta vastaajasta voidaan myös päätellä, että tukiopetuksesta ei ollut heille juurikaan hyötyä ja tästä syystä ei osallistuta jatkossa enää tukiopetukseen.

Tukiopetuksen sisältö oli vähän kaikkia palvelevaa ja tähtäsi siihen, että opetuksesta jää oppilaalle positiivinen fiilis uimista kohtaa ja että uimataito vahvistuisi. Epäselväksi jäi kuitenkin, oliko opetus tarpeeksi haastavaa kaikille, sillä osa vastasi kyselyssä, ettei tukiopetuksesta ollut hyötyä tai oli vähän hyötyä. Jatkossa opetus tulisi suunnitella osallistuvien oppilaiden mukaan.

Opetussuunnitelman ja suomen lakiin peilaten tukiopetusta tulisi löytyä Ylöjärvellä, mutta myös kaikista muussa kaupungissa. Oppilaan tulisi saada kaikkiin kouluaineisiin tukiopetusta tarvittaessa. Näin ei kuitenkaan ole monessakaan kaupungissa, vaikka liikunnasta annetaan arvosana muunmuassa uinnin perusteella. Asia olisi helposti korjattavissa, sillä suurimmassa osassa uimahalleja tarvittavat resurssit ovat olemassa. Tukiopetuksen toteutus vaatisi vain järjestelyä ja suunnittelua. Uimataitoa voidaan pitää myös niin sanottuna henkivakuutuksena. Tässä on toinen painava syy miksi tukiopetusta olisi hyvä järjestää uinnin suhteen. Niin kuin aikaisemmin tekstissä olen kertonut, että liikunnan tehtävänä on edesauttaa lapsen kehitystä ja kasvua sekä edistää lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Uimataito on kuitenkin isossa roolissa koko elämän ajan ja jos oppilaalla on lapsesta lähtien haasteita sen kanssa eikö, silloin nämä tavoitteet jää vajaaksi uinnin saralta. Voisimme pienellä lisäopetuksella saada lapselle paremman pohjan aikuiseksi varttumiseen.

8.2 Haasteet tukiopetuksen järjestämisessä Ylöjärvellä

Kokeilujaksoon valikoitui koulu, joka on lähellä uimahalli. Näin varmistettiin, että oppilaat pystyvät osallistumaan tukiopetukseen. Jatkossa kuitenkin muilta kouluilta tulee haasteeksi kulkea Ylöjärven uimahalliin kaupungin iso pinta-alan takia, sillä muista kouluista tulisi olla oppilaille kyyditys tukiopetukseen. Ulkopuolisen kyydin järjestäminen tuo aina lisää kustannuksia säädettyihin budjetteihin. Oulussa kuitenkin kyyditys on ratkaistu, niin että oppilaat kulkevat omilla kyydeillä tukiopetukseen. Tämä voisi olla myös Ylöjärvellä järkevä ratkaisu. Haasteena on myös, se kuinka tukiopetus pystytään järjestämään etenkin kauempana uimahallista oleville koulujen oppilaille niin, ettei muut opinnot häiriinny tukiopetuksesta ja tukiopetus pystytään järjestämään kouluajalla. Oulun uimahallissa tukiopetus järjestetään lähellä lukuvuoden loppua. Tällöin muissa aineissa ei ole välttämättä enää niin kiire ja aikaa voi löytyä paremmin tukiopetukselle. Tätä voisi myös ajatella Ylöjärvellä, niin että tukiopetus järjestettäisiin lukukausien loppupuolella ennen lomien alkua.

Aikaisemmin kerroin tekstissä sitä, että tukiopetus tulisi järjestää kyseisen oppiaineen aikana, joka toisi myös kouluille lisähaastetta, sillä uimahallissa käyminen vie kuitenkin aina enemmän aikaa. Tukiopetukseen osallistuvat oppilaat tarvitsevat mukaansa opettajan, joka on vastuussa heistä. On siis löydettävä opettajilta aikaa osallistua tukiopetukseen, joka taas lisää haasteita tukiopetuksen toteuttamiselle. Mikäli ilmoittautuminen toteutettaisiin niin kuin Oulussa eli oppilas ilmoitetaan tukiopetukseen liikuntapalvelun oman ilmoittautumiskanavan kautta, voitaisiin vastuu siirtää uimaopettajalle. Tällöin uimaopetus tapahtuisi samaan tyyliin mitä Ylöjärven liikuntapalveluiden omat uimakoulut. Näissä vanhemmalla on vastuu lapsen matkasta uimahallille ja altaille saapumiseen.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tukiopetukselle voitaisiin varata ajan kohta, jolloin syys- ja kevätlukukauden tukiopetukset toteutettaisiin. Uinnintukiopetus kerrat olisivat avoin kaikille Ylöjärven ala-asteille. Tällöin myös tukiopetusta olisi tarjolla muille vuosiluokille. Oppilaita kerättäisiin syyslukukauden aikana suoritetuista koululaisuinneista uimaopettajan ja luokan opettajan kanssa. Karsinnassa käytettäisiin ennalta suunniteltua uintitestiä. Ryhmät jaettaisiin kolmeen ryhmään, jotka muodostuisivat 1.–2. luokkaan, 3.–4. luokkaan ja 5.–6. luokkaan. Syyslukukauden aikana kerätyille oppilaille tarjottaisiin tukiopetusta vuoden lopusta tai alusta. Kevätlukukaudesta kerättäisiin samaan tyyliin tukiopetusta tarvitseva porukka, jolle tarjottaisiin tukiopetusta keväällä ennen koulujen loppua.

Tukiopetukseen ilmoittautuminen toteutettaisiin Ylöjärven liikuntapalveluiden oman Hellewi ilmoittautumiskanavan kautta jakamalla linkki. Tämän toteutus tapa ilmoittautumiseen on todettu jo toimivaksi Oulussa. Tällöin myös vastuuta voitaisiin siirtää uinnin ajaksi uimaopettajalle, sillä ilmoittautumisen yhteydessä liikuntapalveluille olisi tullut tiedot lapsen huoltajasta ja heidän yhteystietonsa. Uinnin opetuskertoja tulisi viisi kertaa syyslukukaudella ja viisi kertaa kevätlukukaudella. Koulut järjestäisivät itse kyydityksen oppilaille tai oppilaat saapuisivat omatoimisesti huoltajan vastuulla uimahallille. Tukiopetukset järjestettäisiin yhdellä viikolla peräkkäisinä päivinä, jotta tukiopetus olisi tehokas opetusjakso oppilaalle sekä sille olisi helpompi järjestää aikaa.

Tukiopetuksen sisältö voitaisiin laatia ennakko kyselylomakkeella, jossa kysyttäisiin oppilaiden ongelmakohtia uimataidossa. Näin pystyttäisiin tehokkaammin yksilöimää opetusta. Tukiopetuksen palautteen perusteella osalle oppilaista tukiopetuksesta ei ollut hyötyä, ennakko kyselyllä tämä vältettäisiin. Tukiopetuksesta poiketen tukiopetuksessa olisi kaksi uimaopettajaa, jotka molemmat olisivat altaassa, tällöin opetusta saadaan tehostettua ja eriyttäminen olisi parempaa.

Toteuttaessa koululaisten uinnintukiopetusta muissa kaupungeissa tulisi ottaa huomioon liikuntapalveluiden koululaisuinnin aikataulut ja resurssit, sillä ne saattavat erota eri liikuntapalvelulla. Esimerkiksi Ylöjärven liikuntapalveluilla on mahdollista toteuttaa tukiopetus lukukauden lopussa, sillä silloin on vain eskareiden uimakoulua aamupäivän. Näin tukiopetus on mahdollinen toteuttaa iltapäivisin. Ylöjärvi on myös iso pinta-alaltaan. Muissa kaupungeissa kannattaisi miettiä pysyisikö kulkemisen tukiopetukseen toteuttaa koulukyydeillä tai tilausajolla. Näin tukiopetus olisi isomman joukon saatavilla. Tukiopetuksen opetus on myös hyvä miettiä liikuntapalvelulle sopivaksi, mikäli esimerkiksi koululaisuinnin opetus hoidetaan ulkopuolisen tahon voimin. Tällöin myös tukiopetukseen oppilaiden karsiminen täytyisi ulkoistaa ja tukiopetuksesta saattaa tulla lisäkustannuksia. Opetus altaat ovat jokaisessa uimahallissa erilaiset, joten tämäkin on hyvä miettiä missä altaissa tukiopetus toteutetaan. Mikäli liikuntapalveluilla ei ole omaa ilmoittautumiskanavaa on hyvä miettiä, mitä kautta ilmoittautuminen hoidetaan.

10 LÄHDELUETTELO

- ePerusteet. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*. Haettu 23. Tammikuu 2023 osoitteesta Liikunta: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/vuosiluokkakokonaisuus/428782/oppiaine/530525>
- ePerusteet. (1. helmikuu 2023). *Tukiopetus*. Haettu 1. helmikuu 2023 osoitteesta <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tekstikappale/432930>
- Finlex. (1. Helmikuu 2023). *642/2010*. Haettu 1. Helmikuu 2023 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100642>
- Jyrki hiltunen, I. (16. 3 2023). Sähköposti haastattelu. (E. Pekkola, Haastattelija)
- Lapin amk. (2023). *Millainen on opinnäytetyö*. Haettu 6. helmikuu 2023 osoitteesta <https://www.lapinamk.fi/fi/Opiskelijalle/Oppaat-ja-ohjeet/Opinnaytetyo>
- Lehtimäki, P.-L.;Savolainen, T.;Heinonen, K.;Sääkslahti, A.;Haapala, H.;Saari, S.;& Pietilä, M. (2022). *Uimataitotutkimus 2022*. (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry, Jyväskylän yliopisto, Opetushallitus) Haettu 18. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.suh.fi/files/3824/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf
- Martin Andersson, A. (2016). *UIMATAITO POHJOISMAISSA*. (Suomen Uimaopetus ja Hengenpelastus ry) Haettu 18. tammikuu 2023 osoitteesta https://www.suh.fi/files/1790/Uimataito_Pohjoismaissa_1996-2016_OPH_SUH_tilaisuus.pdf

- Oberlo. (2023). *Benchmarking*. Haettu 27. 4 2023 osoitteesta <https://www.oberlo.com/ecommerce-wiki/benchmarking>
- Opetushallitus. (2023). *Liikunnan opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1–2, 3–6 ja 7–9*. Haettu 23. Tammikuu 2023 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/liikunnan-opetuksen-tavoitteet-vuosiluokilla-1-2-3-6-ja-7-9>
- Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. (19. Tammikuu 2023). *Pelastus ja pelasta*. Haettu 19. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.viisaastivesilla.fi/etusivu/pelastu_ja_pelasta/uimataito
- Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. (2013). *Tule uimahalliin*. Haettu 4. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.suh.fi/files/2698/Tule_uimahalliin_Selkokielenen_opas_asiakaille_paivitetty2019.pdf
- Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. (1. Tammikuu 2023). *Hukkumiset 2022*. Haettu 19. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.suh.fi/tiedotus/hukkumistilastot/hukkumiset_2022
- Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. (2023). *Luokkakohtaiset tavoitteet*. Haettu 3. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.suh.fi/toiminta/uimaopetus/koulujen_uinninopetus/luokkakohtaiset_tavoitteet
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (2011). *Lasten tapaturmat*. Haettu 3. Tammikuu 2023 osoitteesta https://www.terveytemme.fi/lastenterveys/notes/l_uimataito.htm
- Visma. (2023). *Benchmarking - Mikä on benchmarking*. Haettu 27. 4 2023 osoitteesta <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/b/benchmarking/>

Wikipedia. (23. tammikuu 2023). *Luettelo Suomen kunnista pinta-alan mukaan*. Haettu 30. tammikuu 2023 osoitteesta https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_Suomen_kunnista_pinta-alan_mukaan

World Health Organization. (2021). *Drowning*. Haettu 14. huhtikuu 2023 osoitteesta <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/drowning>

Ylöjärvi. (20. Tammikuu 2022). *Koulut*. Haettu 30. tammikuu 2023 osoitteesta <https://www.ylojarvi.fi/koulut>

Ylöjärvi. (25. tammikuu 2023). *Uimakoulut*. Haettu 21. Helmikuu 2023 osoitteesta <https://www.ylojarvi.fi/uimakoulut>